

TEMİNAT AKREDİTİFLERİ (STANDBY LETTER OF CREDIT)¹

Teminat akreditifleri (Standby L/C) yükümlülüklerin vadesinde yerine getirileceğinin ve yerine getirilmediğinde ödeme yapılacağına güvencesi olarak açılırlar. Ticari akreditiflerin aksine işin yapılmaması (non-performance) üzerine ödemede bulunurlar. Standby tanımlaması tüm taahhütler anlamına gelirken Standby Letter of Credit tanımlaması teminat akreditifi anlamındadır. Teminat akreditifleri de ticari akreditifler gibi bağımsızdır, dönülemezdir, belgelere dayalıdır ve bağlayıcıdır. Yapı olarak akreditife benzer ancak bir garanti fonksiyonu gösterirler.

Standby'lar günümüzde ticari akreditiflerden çok daha büyük tutarda bakiye arz ederler. Standby'lar her ne kadar kaynağı olan ve kullanımının yaygın olduğu A.B.D. ile ilişkili görülseler bile uluslararası nitelikte bir üründür. Yapılan istatistiklerden görüldüğü üzere yalnızca ABD'deki yabancı bankaların standby bakiyeleri bile Amerikan bankalarının bakiyelerini aşmıştır. Ayrıca standby'ların dünya çapında kullanımı gün geçtikçe artmaktadır.

Standby olarak adlandırılan bu finansal ürünün olgunlaşması ve çoğu bakımdan ticari akreditiflerden farklı olması nedeniyle bu ürün için ayrı kurallar geliştirilmiştir. Ticari akreditifler için geliştirilen UCP ve talep garantiler için geliştirilen URDG kuralları gibi standby'lar içinde ISP 98 kuralları geliştirilmiş 1998 yılında ICC tarafından yayınlanmış ve kullanıma sunulmuştur. Kısaca ISP 98 olarak tanımlanan "Uluslararası Teminat akreditifi (standby letter of credit) Uygulamaları (ISP98)" teminat akreditiflerinin genel olarak kabul görmüş uygulamasını, teamülünü ve kullanımını yansıtmaktadır.

Standby'lar ödünç veya avans olarak verilen paraya dayalı yükümlülüklerin vadesinde yerine getirileceğinin veya yerine getirilmediğinde veya diğer bir olasılığın gerçekleşmesi ya da gerçekleşmemesi üzerine ödeme yapılacağına güvencesi olarak açılırlar.

ISP 98 kurallarının giriş kısmında kolaylık bakımından standby'lar ilgili oldukları iş konusundaki görevleri bakımından aşağıdaki gibi sınıflandırılmışlardır.

Genel olarak;

Bir "Performance Standby" (kesin teminat akreditifi), para ödeme taahhüdü dışında, ilgili işin yapılmasında Amirin başarısızlığı sonucu oluşan zarar-ziyanı karşılama amacı dâhil bir eylemin yerine getirilmesi taahhüdünü güvence altına alır.

Bir "Advance Payment Standby" (peşin ödeme teminat akreditifi), Lehtar tarafından Amire yapılan peşin ödeme konusu işin yapılmasına ilişkin bir taahhüdü güvence altına alır.

Bir "Bid Bond/Tender Bond Standby" (geçici teminat akreditifi), Amirin bir ihaleye katılması ve kazanması halinde o işe ait sözleşmeyi imzalama taahhüdünü güvence altına alır.

Bir "Counter Standby" (kontrgaranti), kontrgaranti Lehtarının ayrı bir standby açmasını veya diğer bir taahhüde girmesini güvence altına alır.

Bir "Financial Standby" (mali teminat akreditifi), ödünç alınmış paranın geri ödenmesi taahhüdünü güvence altına alır.

Bir "Direct Pay Standby" (doğrudan ödeme teminat akreditifi), bir mali standby ile ilgili olarak, iş konusu ödeme taahhüdünün yerine getirilme zamanı geldiğinde ödeme yapılacağını doğrudan, yani bir ödememe hali (temerrüt) ile ilişki kurmadan güvence altına alır.

Bir "Insurance Standby" (sigorta teminat akreditifi), Amirin bir sigorta veya reasürans taahhüdünü güvence altına alır.

Bir "Commercial Standby" (ticari teminat akreditifi), mallar veya hizmetler için diğer yöntemlerle ödeme yapmaması halinde Amirin ödeme taahhüdünü güvence altına alır.

---

¹ AKREDİTİF VE UYGULAMA, 2015, Türkmen Kitabevi, Abdurrahman Özalp

Teminat akreditifleri (standby) kendileri için geliştirilen ISP kurallarına tabi olarak açılabilirler gibi talep halinde UCP' ye tabi olarak ta açılabilirler. ISP 98 kuralları standbylar için özel olarak geliştirildiğinden ve uluslararası standby uygulamasını yansıtmaları bakımından standby' lar için daha uygun kurallardır. Kısaca ISP 98 olarak adlandırılan ICC' nin 590 sayılı yayını olarak çıkan ve Teminat akreditifi uygulamaları için ayrı kurallar halinde oluşturulan bu kurallar belirttiğimiz gibi bu finansal ürünün olgunluğunu ve önemini gösterir.

TEMİNAT AKREDİTİFİ (STANDBY) ÖRNEK (SWIFT Formatında)

ICC'nin UCP Kurallarına tabi bir Stanby örneği

SENDER : XYZ BANK, LONDON, UK

RECEIVER : ABC BANK, ISTANBUL, TR

MT 700 Issue of a Standby Letter of Credit/Documentary Credit

27: Number of Sequential

1/1

40A: Form of Documentary Credit

IRREVOCABLE STANDBY

20: Number/Reference

868.80001361

31C: Date of Issue

17 September 20xx

40E: Applicable Rules

UCP LATEST VERSION

31D: Expiry Date and Place

31 December 20xx TURKEY

50: Applicant

SMART WEARING, 23 HIGHWAY,

ECE4, LONDON, UK

59: Beneficiary

YILDIZ GIYIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş ,

FIRAT SOK.NO:379 MERTER, ISTANBUL

32B: Amount

EUR.50.000,

41A: Available with ...

XYZ BANK ISTANBUL TURKEY

BY PAYMENT

45A: Description of Goods/Services

FABRIC MAN PANTS

46A: Documents Required

+UNPAID INVOICE

+ COPY B/L

+BENEFICIARY'S WRITTEN STATEMENT

CERTIFYING THAT APPLICANT HAS

FAILED TO FULFIL PAYMENT OBLIGATIONS.

47A: Additional Conditions

PARTIAL **DRAWING** NOT ALLOWED

71B: ALL CHARGES TO BE PAID BY BENEFICIARY

49: CONFIRM

78: WE SHALL COVER YOU UPON A COMPLY PRESENTATION

57D: 'Advise Through' Bank - Name Address

ABC BANK, ISTANBUL BRANCH, TR

72: Sender To Receiver Information

ICC'nin ISP Kurallarına tabi bir Standby örneği

SENDER : XYZ BANK, LONDON, UK

RECEIVER : ABC BANK, ISTANBUL, TR

MT 700 Issue of a Standby Letter of Credit/Documentary Credit

27: Number of Sequential

1/1

40A: Form of Documentary Credit

IRREVOCABLE STANDBY

20: Number/Reference

868.80001361

31C: Date of Issue

17 September 20xx

40E: Applicable Rules

ISP LATEST VERSION

31D: Date of Expiry and Place

31 December 20xx TURKEY

50: Applicant

SMART WEARING, 23 HIGHWAY,
ECE4, LONDON, UK

59: Beneficiary

YILDIZ GIYIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş ,
FIRAT SOK.NO:379 MERTER, ISTANBUL

32B: Amount

EUR.50.000,

41A: Available with

XYZ BANK ISTANBUL TURKEY
BY PAYMENT

45A: Description of Goods/Services

FABRIC MAN PANTS

46A: Documents Required

+UNPAID INVOICE

+ COPY B/L

+BENEFICIARY'S WRITTEN STATEMENT

**CERTIFYING THAT APPLICANT HAS
FAILED TO FULFIL PAYMENT OBLIGATIONS.**

47A: Additional Conditions

PARTIAL **DRAWING** NOT ALLOWED

71B: ALL CHARGES TO BE PAID BY BENEFICIARY

49: CONFIRM

78: WE SHALL COVER YOU UPON A COMPLY PRESENTATION

57D: 'Advise Through' Bank-Name Address

ABC BANK, ISTANBUL BRANCH, TR

72: Sender To Receiver Information

Serbest Formatlı bir Stanby Örneği²

XYZ BANK LONDON (ANTET)

MADIMAK GIDA LİTED SİRKETİ

Yesilcinar Sok. No:14/2

Sıra Selviler, Taksim / Istanbul, TR 19 March xx

Dear Sirs

We hereby issue our irrevocable standby letter of credit No. .... by order of DAVID HARRIS, Church Str.18/3, London EC4, UK,(Buyer) for an amount of GBP 100,000.00 (one hundred thousand pounds) which expires at our counters on 31 December XX.

This credit is available by payment against presentation to us of the following documents:

- i. Your sight draft drawn on XYZ BANK LONDON for the amount of your drawing.
  - ii. Your certificate stating that you have made shipment of the required goods and have supplied the required documents to DAVID HARRIS (Buyer)and have not been paid within 30 days of the invoice date.
- Partial drawings are allowed.

All charges under this standby letter of credit are for account of the beneficiary.

Except where otherwise expressly stated, this standby letter of credit is subject to the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (1993 Revision) ICC Publication No.600. Please quote our reference number on any correspondence.

Yours faithfully

XYZ BANK LONDON
HYDE PARK BRANCHSigned by
Allen K.Dirk,
Financial ManagerSigned by
John Vin. O'Brain
Head of Guarantees

² AKREDİTİF VE UYGULAMA, 2015, Türkmen Kitabevi, Abdurrahman Özalp

ISP 98 Kuralları (Özet)

Genel Prensipler

ISP 98 kuralları standby'lara uygulanır.(1.01)

Bir standby'ın ISP98 kurallarına tabi olması için standby'da belirtilmesi gerekir.

Subject to the ISP98

Standby'da belirtmek kaydıyla bazı ISP98 maddeleri uygulama dışı bırakılabilir.

Article 3.08 is not applicable

Bir standby ISP98 ile birlikte başka kurullarada tabi kılınmış ise çatışma durumunda ISP98 geçerli olur.(1.02)

Standby 'da ISP98'in bazı maddeleri uygulama dışı bırakılmamışsa veya değiştirilmemişse aşağıda belirtilenlerin tümü bu kurallara bağlı olarak idare edilirler. (1.04)

Bunlar;

Standby' açanın

lehtar' ın(standby' kullandığı ölçüde)

ihbar edenin

teyit edenin

görev kabul eden ve

açılış talimatı veren veya bu kuralları kabul eden amir'in diğer

sözleşmeleri

Standby'ın kendisi

teyit

ihbar

bildirim

değişiklik

devir

açılış teklif formu

diğer ilgili taahütnameleler

ISP98'in kapsamadığı konular;

Standby'ın açanın yetkisi (ISP98 yetkiye bakmaz)

Standby'ın açılması için gerekli formaliteler(imzalı yazı vs.)

Tazmin'de öne sürülen savunmalar.(sahtecilik, kötüye kullanma vs.)

(1.05)

Standby açıldığı andan itibaren; 1.06

Dönülemezdir, Bağımsızdır, Belgelere dayalıdır, Bağlayıcı bir taahüttür

Bu hususları standby' da belirtmeye gerek yoktur.

Standby açıldığı ve değişiklik yapıldığı andan itibaren açan için bağlayıcıdır.

Standby'ı. açan kendi başına iptal edemez, değiştiremez.

İptal ve değişikliğe muhatap kişinin onayı gerekir.

Standby' i açanın taahüdü bağımsızdır. Yani,

Rambursman sağlayamadım,

Lehtar alacağı hak etmemiş,

Rücu edilen anlaşma veya iş konusu bunu gerektirmiyor,

Bilgim dahilinde değildi gibi gerekçeler ile yükümlülüklerinden kaçamaz.

Standby' i açanın yükümlülüğü belgelere dayalıdır.

Belgelerin ibraz edilmesi ve dış görünüş itibariyle incelenmeleri gerekir.

Standby veya değişiklik için amir yetki verse de vermese de

Standby veya değişiklik lehtar tarafından alınsa da alınmasa da

Standby ve değişiklik için komisyon alınsa da alınmasa da

Standby açan; açılış veya değişiklik yaptıktan sonra tamamen sorumludur.

Standby açanın amir ile olan ilişkisi lehtarla olan ilişkisini etkilemez. (1.07)

Amir ve Lehtarın standby açan ile ilişkisi ayrı ayrıdır, yani bağımsızdır.

Standby açanın sorumlu olmadığı durumlar; (1.08)

Standby konusu işin yapılmaması veya eksik yapılması

Evrakların sahte olması, yanlış olması ve diğer etkileri

Kendisi tarafından veya belirlediği biri tarafından seçilmiş olsa bile bir başkasının hareketinden

Açılış yerinde uygulamada olan veya standby da seçilen kurallardan başka kural veya kanunlardan

Tanımlar (1.09)

Elektronik ibraz. (1.09c)

Elektronik ibraza standby' da izin verilmiş olması gerekir.

İbraz ortamının standby' da belirtilmediği durumlarda, talebin kağıt ortamında yapılması gerekir.(3.06)

Bankaların, şifreli teleks veya SWIFT ile gönderdiği talep kağıt ortamında

Yapılmış sayılır.

Elektronik ortamda iletilen bir belge kağıda basılsa bile kağıt ortamında yapılmış sayılmaz.

Standby' açan kendi yetkisinde bundan feragat edip elektronik bir talebi kabul edebilir. (3.11)

Elektronik kayıt;

Maddi bir ortama kaydedilmiş ve istendiği zaman elde edilebilir olmalıdır.

Örnek; diskette olabilir.

Herhangi bir sisteme elektronik olarak aktarılabilmesi gerekir.

Uygunluk için istendiği zaman doğrulanabilmeli ve incelenebilmelidir.

Elektronik kaydı doğrulama;

Genel kabul görmüş yöntemler(şifre, imza vs.) ile elektronik kaydın göndericisinin, alıcısının, içeriğinin, bütünlüğünün ve hatalarının görülebilmesidir.

Elektronik imza,

Elektronik biçimdeki harfler, işaretler, sayılar ve diğer sembollerdir.

Elektronik kayda iliştilmiş ve mantık ilişkisi kurulmuş olması gerekir.

Elektronik kaydı doğrulamak amacıyla bir tarafın kullanması gerekir.

Elektronik kaydı alma;

Elektronik kaydın standby' da belirlenen yöntemle alınabilmesi, işlenebilmesi gerekir.

Elektronik kaydın standbyda belirlenen yöntem dışında gönderilse bile alan tarafından elde edilebilir olması gerekir.

Gereksiz ifadeler;

Unconditional or abstract

Absolute

Primary

Payable from the issuer's own funds

Clean or payable on demand

Standby' da kabul edilecek anlamları;

sadece istenen belgeler karşılığı ödemeli

dönülemez

bağımsız

bağımsız

sadece istenen belgeler karşılığı ödemeli

Kullanılmaması gereken ifadeler;

and/or

Kullanılırsa dikkate alınmayacak ifadeler;

Callable, divisible, fractionable, indivisible, transmissible

Sadece karşılardaki anlamlar ile dikkate alınacak ifadeler;

Assignable

Evergreen

Reinstate

Revolving

Temlik edilebilir

Sürelî

Yeniden geçerli

Rotatif

Yükümlülükler

Standby açan, dış görünüş itibariyle uygun gözüken bir ibrazı zamanında karşılamak zorundadır. (2.01a)

Karşılama ifadesinin nın anlamı;

İbraz da ödeme yapmak.

Üzerine çekilen poliçeyi kabul etmek,

Kabul edilen poliçeyi vadesinde veya sonrasında ibraz üzerine hamiline ödemek

Vadeli ödeme taahhüdüne girmek ve vadesinde ödemek.

Rücu hakkı olmaksızın ibrazda ödemek suretiyle iştirak etmek,

(sight poliçenin amir üzerine düzenlendiği durumlarda olur, vadeli poliçede olmaz.)

Standby' a teyit veren, dış görünüş itibariyle uygun gözükten bir ibrazı zamanında karşılamak zorundadır.

Karşılama (honour) ifadesinin anlamı;

İbraz da ödeme yapmak.

Üzerine çekilen poliçeyi kabul etmek,

Kabul edilen poliçeyi vadesinde veya sonrasında ibraz üzerine hamiline ödemek

Vadeli ödeme taahhüdüne girmek ve vadesinde ödemek.

Rucu hakkı olmaksızın ibrazda ödemek suretiyle iştirak etmek,

(sight poliçenin açan üzerine düzenlendiği durumlarda olur, vadeli poliçede olmaz.)

Zamanında ifadesinin anlamı;

İzin verilen süre içerisinde İbraz edilen belgeleri incelemek, karşılamak veya reddetmek

Standby' a teyit veren, ibrazın mutlaka kendisine yapılması gerektiğini teyidinde belirtmesi gerekir.

Belirtmezse standby' açanın karşılamadığı talebi karşılamak zorundadır.

Standby' açan teyit verenin karşılamadığı talebi karşılamak zorundadır.

Standby' da ibrazın teyit bankasına yapılacağı yer olsa bile açan her zaman sorumludur.

Standby da ödeme için bir para birimi belirlenmişse, ödemenin o para cinsinden yapılması gerekir.

Standby da ödeme için altın vs. teslimatı öngörülmüşse, altın vs.'nin teslim edilmesi gerekir.

Standby da ödeme için bir yöntem belirlenmemişse, standby'in para cinsinden anında kullanılabilir fonlarla ödeme yapılmalıdır.

Standby açanın şubesi, ajansı veya bürosu farklı bir kişidir, sorumluluğu sadece kabul ettiği görevle sınırlıdır.(2.02)

Standby' da açıkça "not issued" veya "not enforceable" ifadeleri yoksa o standby açanın kontrolünden çıktığı anda açılmış sayılır. (2.03)

Not available

Not operative

Not effective vb. İfadeler standby' ın açılışını etkilemez. Standby açılmış sayılır.

Bir standby

İhbar etmek

İbraz almak

Devir yapmak

Teyit etmek

Ödeme yapmak

İştirak etmek

Vadeli ödeme taahhüdüne girmek

Poliçe kabul etmek üzere bir kişiyi görevlendirebilir. (2.04a)

Görevlendirilen kişinin mutlaka banka olması gerekmez.

Görevlendirilen kişi sadece aldığı görev için sorumludur. (2.04b)

Standby'da iştirâ(negotiation) için görevlendirilen kişi ibraz edilen belgeleri satın alma yetkisine sahip olur. Standby kendisi iştirâ edilebilir bir enstrüman değildir, ancak belgeleri (poliçe olabilir) iştirâyâ izin verdiğinde iştirâ standby'ı olur. Bu durumda görevli kişi ibraz edilen evrakları iştirâ edebilir, yani satın alabilir ve açan taraftan veya duruma göre teyit verenden ramburse olur. Vadeli bir işlemde de vadesinden önce evrakları iskonto ederek satın alabilir, vadesinde ramburse olur.

Standby açıkça serbest iştirâlı (free negotiable) olduğunu belirtmiyorsa, iştirâ sadece görevli kişi ile sınırlıdır.

Görevlendirilen kişi, kendisine görev veren tarafı bağlayıcı harekette bulunamaz. (2.04c)

Görevli kişi sadece ihbar için görevli ise sadece ihbar yapabilir. İştirâ veya ödeme yetkisi yoktur. İhbar için görevli kişi yanlış ihbar yaparsa kendisi sorumludur, görev veren sorumlu olmaz.

Görevli olmayan kişinin yüklendiği taahhütler kendisini bağlar.

Bir ihbar yapılmıyacaksa ihbarı isteyen tarafa makul bir zamanda bildirilmeli dir. (2.05)

Bir ihbarda ihbarın eksik olduğu veya henüz doğrulanmadığı belirtilmiyorsa, bir ihbar yapıldıktan sonra, görünüşte doğru olduğu ve alındığı gibi gerçeği yansıttığı kabul edilir. (2.05)

Bir ihbarın görünüşte doğru olması demek;

SWIFT ile gönderilmişse gerekli protokollere uyulduğu,

Telex ile gönderilmişse şifreli olduğu ve şifrelerin çözüldüğü,

Mektup ile gönderilmişse imza sirküllerinden kontrol edildiği ve doğrulandığı anlamındadır.

Bir ihbarın alındığı gibi gerçeği yansıtmaması demek;

Alınan metnin hiç bir değişikliğe uğratılmadan, orijinal şekliyle iletildiği anlamındadır.

Bu husus özellikle metnin yeniden yazılması durumlarında önemlidir. Harf hataları, satır, paragraf atlamaları vs. olabilir. SWIFT, Telex gibi otomatik print veren sistemlerde bu hatalar daha az olmakla birlikte farklı karakter basılması, sıkışma vb. olabilir.

Bu tür hatalardan ihbar bankası sorumlu olur. Açan tarafı bağlamaz.

Otomatik değişiklik; bir standby'da izin verilen hususların koşullar oluştuğunda kendiliğinden devreye girmesi gibi yorumlanabilir. Yani standby'da belirtilen hususlar için ayrıca değişiklik yapılmadan o değişikliklerin kendiliğinden yapılmasıdır.

Örnek : vade bitiminde 1 yıl uzar

2.kullanımdan sonra tutar kalan bakiye için %50 azalacaktır.

Her kullanımdan sonra kalan bakiye %50 artacaktır.

(Bu değişiklikler belli konular ile sınırlı değildir)

"Otomatik Değişiklik" şartı yok ise ;

Kontrolünden çıktığı anda standby açanı,

Kontrolünden çıktığı anda teyit edeni bağlar.

Teyit eden, teyit eklemeyi belirtirse değişiklik kendisini bağlamaz.

Lehtar kabul etmişse, lehtarını bağlar.

Kabul, değişikliğe uygun belgelerin ibrazı ile

Kabul, değişiklikten önceki duruma uygun olmayan belgelerin ibrazı ile

veya

ihbar eden kişiye mesaj, mektup vs. ile yapılmalıdır.

Bir değişikliğin açanı, teyit vereni veya lehtarını bağlaması için amirin onayına gerek yoktur.

Kısmi kabul olmaz, ret anlamındadır.

Tüm değişiklikler aynı kişiye ihbar edilmelidir.

Standby açan deęişiklikten önceki görevlendirme dahilinde ki hareketlerden sorumludur.

Standby açanın otomatik uzatımı durduran mesajı zamanında göndermesi gerekir, yoksa görevli kişinin görevlendirme dahilinde yapacağı hareketlerden sorumlu olur.

İbraz

Standby' da ibrazın yapılması gereken

Yer şehir, ülke vs.

Zaman,

Mekan birim, kat, oda, istasyon, muhaberat, posta kutusu, departman, bölüm vs.

Kişi,

Ortam elektronik, kağıt vs. belirtilmelidir.

Yukarıdakiler standby' da belirtilmişse ibrazın bu şartlara uygun yapılması gerekir.

Yoksa, ibrazın bundan sonra açıklanacak olan kurallara göre yapılması gerekir.

İbrazı oluşturan eylem;

İbrazın oluşması için standby' da istenen belgelerden birinin ibraz edilmiş olması yeterlidir.

Tüm belgeler ibraz edilmemişse bile ibraz yapılmış sayılır.

Kimlik belirleme;

İbraz, ilgili olduğu standby' ın kimliğini belirtmesi gerekir

Referans, açanın ismi ve yerinin belirtilmesi gerekir

veya

standby aslı veya kopyasının ibraza ilişitilmesi gerekir.

İbraz kimlik belirleme tarihinde yapılmış sayılır.

İbraz nereye ve kime yapılacak;

Standby' da belirtilen yer ve mekana yapılır, yoksa ISP98 de genel kurallara göre yapılır.

ISP 98 in ibraza ilişkin genel kuralları;

Standby' açana ibraz açılışın yapıldığı iş yerine yapılır.

Teyit verene ibraz teyidin verildiği iş yerine yapılır.

Mekan belirtilmemişse;

Standby' da belirtilen genel posta adresine

İbraz yerindeki haberleşme servisine

İbraz yerindeki görünürde yetkili kişiye

Standby' in açılışından sonra ve vadesinden önce yapılan ibraz zamanında yapılmış sayılır.(3.05)

Mesai bitiminden sonra yapılan ibraz ertesi iş günü yapılmış sayılır.

İbraz standby'da belirtilen ortamda yapılmalıdır. Elektronik, kağıt vs.

Hiçbir ortam belirtilmemişse ibraz kağıt ortamında yapılmalıdır.

İbraz sadece bir talepten oluşuyorsa, yani belge yoksa;

SWIFT, şifreli teleks vs. şifreli araçlarla gelen talep uygun sayılır.

Standby açan kendi yetkisinde kağıt olmayan bir ibrazı kabul ederse uygun sayılır.

Elektronik ortamda iletilen belgeden alan kişi kağıt belge üretse bile kağıt ortamında ibraz sayılmaz.

Elektronik ortamda yapılan ibrazın alan tarafından doğrulanabilmesi (verify) gerekir.

Her bir ibraz veya tekrar ibraz ayrı ayrıdır, diğer durumlardan etkilenmez. (3.07)

Uygun bir ibrazın karşılanmaması, diğer ibrazların da karşılanmayacakları anlamına gelmez.

Uygun olmayan bir ibrazın karşılanması, diğer uygun olmayan ibrazlarında karşılanacağı anlamına gelmez.

"Kısmi talep yasaktır" ibaresi varsa ibraz tamamı için bir defada yapılır, yoksa daha az bir tutar için yapılabilir.

"Çoklu talep yasaktır" ibaresi varsa ibraz bir defada tamamı veya daha az bir kısım için yapılabilir.

Bir talebin standby'dan fazla olması rezerv nedenidir, diğer belgelerin fazla olması rezerv değildir.

"takriben", "civarında" vb. ifadeler gösterdikleri tutar için $-,+ \%10$ tolerans ifade ederler.

Uzat veya Öde kurallı (3.09)

Lehtar, vadenin uzatılmasını, uzatılmadığı takdirde ödenmesini talep edebilir.

Lehtarın uzatın yada ödeyin talebi bir ibrazdır ve standby altında incelenmesi gerekir.

Lehtarın uzatın yada ödeyin talebi aynı zamanda aşağıdaki eylemleri ifade eder;

Lehtar, vade uzatımını kabul eder.

Lehtar, açanın amirle görüşüp değişikliği yapmasını ister.

Lehtar, değişikliğin yapılması üzerine talebini geri çektiğini kabul eder.

Lehtar, inceleme ve red bildirimini için ISP de ki azami sürelerini kabul eder.

Standby açanın, standby altında ibraz alındığını amire bildirme zorunluluğu yoktur.

İbraz ile ilgili olarak, standby açan amire danışmadan kendi yetkisinde şunları yapabilir; yani bazı kurallardan feragat edebilir. Bunları yapmasının nedeni; Bu kurallar genel olarak ibrazın ve ödemenin düzenli yapılabilmesi için standby' a konulmuş veya ISP 98'e rucu edilerek tabi kılınmış şartlardır, yani amirin istediği şartlar değildir, bu yüzden standby' ı açan kendi yetkisinde amire zarar getirmeden bu şartlardan feragat edebilir. (Amir veya lehtar bu feragat olayını kendi açılarından uygun görmüyorlarsa standbyda değişiklik veya bazı şartların uygulama dışı bırakılmasını isteyebilirler, standby üzerinde işlem yapmadan bunların yapılması gerekir.)

Bunlar;

Standby açan, kendi yararı ve işlem kolaylığı için ISP98 kurallarının aksine aşağıdakileri yapabilir.

İstek üzerine belgeleri sonraki bir tarihte almış gibi işlem yapabilir.3.02

Kimlik şartı aramayabilir.3.03

Ülke hariç, ibrazın nerede ve kime yapılacağı şartını aramayabilir. 3.04 b,c,d

Mesai bitiminden sonra yapılan bir ibrazı aynı gün kabul edebilir.3.05 b

(Buradaki feragat sadece yukarıda ki maddelerle sınırlı değildir, benzer şartlar içinde geçerlidir. Örnek; talebin havayolu kuryesi ile gönderilmesi standby' da yer alabilir, fakat karayolu kuryesi ile gönderilen bir talebi de stanby'I açan kendi yetkisinde kabul edebilir. Burada amire zarar veren bir olay yoktur, stanby açan sorun çıkarmamak amacıyla bu şarttan feragat etmiş olur. Fakat, amir böyle bir durumu bile kabul etmek istemiyorsa, bunu standby'a koydurması veya 3.11 maddesinin uygulanmayacağını standby' da belirtmesi gerekirdi.

Bankalar, operasyonel işlemlerini kolaylaştırmak için standby'a bazı düzenlemeler koyabilirler, bu düzenlemeler tesadüfi olarakta amire bazı faydalar sağlasalar bile bankalar bunlardan her an feragat edebilirler)

Standby açan, stanbyda özellikle belirtilen şartların bezeri olmamak koşulluyla ISP98'in kurallarının aksine aşağıdakileri yapabilir;

İbraz tarihinden önceki bir belgeyi kabul edebilir.4.06

Standby dilinde olmayan bir belgeyi kabul edebilir.4.04

Standby açan banka direk olarak lehtar ile uğraşıyorsa, arada başka kimse yoksa, talebi elektronik ortamda kabul edebilir. 3.06 b

Teyit verende standby açan gibi bazı şartlardan kendi yetkisinde feragat edebilir, Bazı şartlar için standby açandan yetki alması gerekir, aşağıda belirtilmiştir.

Standby açan, kendi yararı ve işlem kolaylığı için ISP98 kurallarının aksine aşağıdakileri yapabilir.

İstek üzerine belgeleri sonraki bir tarihte almış gibi işlem yapabilir.3.02

Kimlik şartı aramayabilir.3.03

Ülke hariç, ibrazın nerede ve kime yapılacağı şartını aramayabilir.3.04 b,c,d

Mesai bitiminden sonra yapılan bir ibrazı aynı gün kabul edebilir.3.05 b

Standby açan, stanbyda özellikle belirtilen şartların bezeri olmamak koşulluyla ISP98'in kurallarının aksine aşağıdakileri yapabilir; (Standby Açandan onay alması gerekir.)

İbraz tarihinden önceki bir belgeyi kabul edebilir .4.06 (Standby Açandan onay alması gerekir.)

Standby dilinde olmayan bir belgeyi kabul edebilir.4.04 (Standby Açandan onay alması gerekir.)

Standby açan banka direk olarak lehtar ile uğraşıyorsa, arada başka kimse yoksa, talebi elektronik ortamda kabul edebilir. 3.06 b (Standby Açandan onay alması gerekir.)

Standby açan, kaybolan, çalınan, tahrip veya imha edilen bir standby' ın yerine yenisini vermek zorunda değildir.

Standby açan, ibrazda aslı gereken bir standby için bu şarttan feragat etmek zorunda değildir. Aslında standby açanın kendi yetkisinde böyle bir hakkı olduğu halde bunu kullanmak mecburiyetinde değildir.

Standby açan mecbur olmadığı halde yenisini vermek isterse veya aslının ibrazını istemekten vazgeçerse eski standby' ın yerine yenisi verebilir veya kopyasını lehtara gönderebilir, bu durumda

standby' in üzerine "eskisinin yerine verilmiştir" (replacement) veya "surettir" (copy) ibaresini koyması gerekir.

Standby açan yenisini vermeye karar verdiğinde yine kendi kararı ile lehtardan teminat veya ödeme yapılmadığı hususunda görevli kişilerden güvence isteyebilir.

Bir standby'da vade sonu (ibraz tarihi) tatile denk gelirse, işlem ertesi iş günü yapılabilir.3.13 a

Tatilden sonraki ertesi iş günü ibrazın yapılırsa geçerli olacağından kendisine ibraz yapılan kişinin bu durumu standby açana bildirmesi gerekir. 3.13 b

İbraz yerinin İş gününde kapalı olması nedeniyle ibraz yapılamazsa, ibraz için son gün ibraz yerinin tekrar açılmasından 30 gün(takvim günü) sonrasına otomatik olarak uzar. Standby'da aksine bir şart varsa bu kural uygulanmaz. Standby'da belirlenen şart neyse o uygulanır. 3.14

İbraz yerinin kapalı olacağı tahmin ediliyorsa önceden yeni bir ibraz yeri gösterilebilir. Bu durumda ibraz yeni yere yapılabilir.

Yeni ibraz yeri bildirisi son güne 30 günden daha az bir zaman kala gönderilmiş ise ve bu yüzden de ibraz zamanında yapılamamış ise ibraz için son gün, var olan son günden 30 gün sonrasına uzar. 3.14

İnceleme

Bir talebin standby şartlarına uygun olması gerekir.

Bir talebin uygunluğu; ibraz edilen belgelerin dış görünüşleri itibariyle standby'da belirtilen ve tabi kılınan kurallar karşısında incelenmesi ile saptanır.

Standby'da istenmeyen belgelerin incelenmesine gerek yoktur. Fazla ibraz edilen belgeler dikkate alınmaz. Fazla ibraz edilen belgeler iade edilebilir veya sorumluluk alınmaksızın iletilebilir.

Standby'da istenen belgelerin kendi aralarında uyumlu olmaları gerekmez,

Standby'da belirtilen şartları ile uyumlu olmaları yeterlidir.

Standby'da istenen belgeler standby'nin dili neyse o dilde düzenlenir.

Her bir belgenin lehtar tarafından düzenlenmesi gerekir.

Bir belge yapısı gereği üçüncü taraflarca düzenlenecek tipte ise veya

Standby'da üçüncü tarafın düzenleyeceği belirtilmişse o zaman lehtarın düzenlemesi gerekmez.

Belgelerin tarihi ibraz tarihinden küçük olabilir fakat büyük olamaz

Belge doğası gereği imza gerektiren bir belge değilse veya standby'da ayrıca istenmemişse, bir belgenin imzalı olmasına gerek yoktur.

İmza ile ilgili kurallar;

İbraz ortamına uygun herhangi bir tarzda atılabilir.

İmzalayan kimsenin ismi standby'da belirtilmişse, imzada isimde belirtilir.

İmzalayan kimsenin ünvanı/görevi standby'da belirtilmişse, imzada görev/ünvan da belirtilir.

İmzanın gerçek kişiye ait olması istenmiş fakat ünvanının belirtilmesi istenmemişse, atılan imzanın atan kişiye ait olduğunun gözükmesi gerekir.

İmza tüzel kişi/devlet'e ait olacaksa fakat atan belirtilmemişse görünüşte uygun herhangi bir imza uygun sayılır.

İmza tüzel kişi/devlet'e ait olacaksa ve ünvan'da belirtilecekse görünüşte uygun gözükken ve ünvan ile beraber kullanılan bir imza uygun sayılır.

Standby'da hiçbir belge istenmemişse bile ödeme için bir talep belgesi istendiği varsayılır. (4.08)

Standby'da içeriği belirtilen bir beyan yazısı istenirse ibraz edilen beyanın bu içeriği taşıması gerekir, içerik belirtilmemişse standby'ın içeriğine uygun bir içerikte olması gerekir. 4.09

Tırnak işareti kullanılarak belirli bir yazı, form veya örneğin standbyda sadece yer alması istenmişse ; içeriği uygun olmak ve standby ile uyumsuz olmamak şartıyla hece, boşluk, harf hataları vs.'nin harfiyen aynı olması gerekmez, uygun bir tarzda tanımlanabilir.

Tırnak işareti kullanılarak belirli bir yazı, form veya örneğin standbyda tam/aynı(exact/identical) yer alması istenmişse ; içeriğin, hecelerin, boşlukların, harf hatalarının, imla kuralları vs.'nin harfiyen standby daki ile aynı olması gerekir.

Amirin onayına bağlı belgeler isteyen bir standby'ı lehtarın kabul etmemesi gerekir. Kabul ederse sorumluluk sorumluluk tamamen lehtara ait olur. Standby'ı açan sorumluluk üstlenmez, bu şarttan vazgeçmek zorunda değildir. 4.10

Belgeye bağlanmayan şartlar dikkate alınmaz. (4.11)

Belgeye bağlanmayan şartlar;

Standby'daki şartların kanıtlanacağı bir belgenin ibrazının istenmemesi,

Standby'da istenen şartların standby'I açan tarafından normal işlemleriyle saptayamaması.

Her ne kadar belgeye bağlanmayan şart olarak gözükse bile aşağıdaki durumlar Standby açanın normal işlemleri sırasında saptayabildiği durumlardır.(4.11c) Bunlar;

Belgelerin standby açana nerede, ne zaman, nasıl ibraz veya teslim edildiği,

Standby'ı etkileyen haberleşmenin standby'I açan, lehtar veya görevli kişi tarafından nasıl, nerede ve ne zaman gönderildiği veya alındığı,

Standby açanın nezdindeki hesaplara ve hesaplardan transfer edilen meblağlar,

Standby açık olarak standby'da yer alan bir formül altında yapılacak olan hesaplamanın kontrol edileceğini belirtmiyorsa, standby açanın yapılan hesaplamaları tekrar yapması gerekmez.

Sade bir beyan yeterlidir, resmi onay veya başka bir formaliteye gerek yoktur. 4.12

Beyana formalite eklenmesi istenirse şeklinin belirtilmesi gerekir, yoksa beyanın içeriğinde o formalitenin yerine getirildiği gösteren bir ifade, yemin vs. o beyanın formaliteye uygunluğunu ifade eder.

Beyana bir kimsenin tanıklığı istenirse şeklinin belirtilmesi gerekir, yoksa beyanda lehtarın dışında bir imza bulunması ve tanık olduğunu belirten bir ifade uygunluğu sağlar.

Beyana bir makamın tanıklığı istenirse şeklini belirtmesi gerekir, yoksa beyanda lehtarın imzasının dışında bir imza bulunması ve yanında temsil yetkisi ve adına hareket ettiği makamın adının bulunması uygunluk ifade eder.

Lehtarın kimliğini saptamada sorumluluk 4.13

Elektronik ibraz şartı olan bir standby hariç olmak üzere ibrazı karşılayan biri amire karşı ibraz yapanın kimliğini saptamak zorunda değildir.

(Elektronik ibraz şartı olan standby hariç)

Standby lehtarına,

Devir lehtarına,
Bildiri yapılmış temlik lehtarına,
Yasal mirasçıya
Standby'da veya lehtar/görevli kişinin talep yazısında belirtilen hesaba
yapılan ödemeler ile standby altında ödeme taahhüdü yerine getirilmiş sayılır.
(Elektronik ibraz şartı olan standby hariç)

Standby'ı açan veya teyit veren tarafın ismi değişirse veya başkasıyla birleşirse ibraz edilen evraklarda yer alan herhangi bir referans yeni oluşumun ismine veya eski isimlerine ilişkin olabilir. Yani, eski yeni her iki tarafa da refere edebilir. 4.14

İbraz edilen bir belgenin orjinal olması gerekir.

Standby "Elektronik İbraz" a izin veriyorsa, elektronik kayıt orjinal sayılır.

Dış görünüşünden başkasından üretildiği anlaşılmayan belge orjinal sayılır.

Aslından üretildiği anlaşılan bir belgenin üzerindeki imza ve onay asıl ise orijinal sayılır.

"Kopya" nın ibrazına izin veren bir standby altında kopya veya asıl ibraz edilebilir.

Sadece "Kopya" nın ibrazına izin veren veya tüm asılların ne yapılacağını belirten bir standby altında asıl ibraz edilemez, mutlaka "kopya" ibraz edilmesi gerekir.

Bir belgeden birden fazla nüsha istenirse en az bir tanesinin orjinal olması gerekir. Aşağıdakiler hariç;

"duplicate originals" veya "multiple originals" gibi ifadeler varsa tüm nüshaların orjinal olması gerekir.

"two copies" veya "two-fold" gibi ifadeler kullanılmışsa tüm nüshalar orjinal veya kopya olabilir.

Ödeme talebi; 4.16

Ödeme talebi lehtarın beyanında veya diğer bir belge içerisinde olabilir. Ayrı olması gerekmez.

Ödeme talebi ayrı olacaksa, yani standby'da ayrı olacağı belirtilmişse, şunları içermesi gerekir;

Lehtar düzenlemeli, standby'i açana veya görevli kişiye yönelik olmalı,

Düzenlenme tarihi olmalı,

Talep edilen meblağı içermeli

Lehtar tarafından imzalanmış olmalı

Bir ödeme talebi poliçe veya talimat şeklinde olabilir. Poliçenin ciro edilebilir form'da olmasına gerek yoktur.

Standby'da mektup konusu işin yapılmadığını belirten beyan'ın şekil ve şartları verilmemişse aşağıdakileri içeren bir beyan yeterli olur. 4.17

Talep hakkının doğduğunu belirten ve ödemenin yapılmasını isteyen bir ifade,

Düzenlenme tarihi,

Lehtarın imzası.

Standby'da ciro ve teslim ile devredilebilir bir belge isteniyorsa, ciro'nun nasıl ve kime yapılacağını da belirtmesi gerekir. Yoksa, ibraz edilen belge her halükarda rucu edilebilir veya edilemez şekilde düzenlenebilir veya iştirah edilebilir, ayrıca cirosuz veya beyaz cirolu olabilir. 4.18

Standby'da istenen resmi belgelerin, mahkeme ve tahkim kararlarının vb.belgelerin uygun sayılması için aşağıdakileri kapsamaması gerekir.

Devlet dairesi, mahkeme vs. tarafından düzenlenmiş olması gerekir.

İsim ve unvan belirtmesi gerekir.

İmzalı olması gerekir.

Tarih'li olması gerekir.

Resmi memurun orjinal tasdiğini taşıması gerekir.

Yukarıdakilerin dışında bir belge istendiğinde içeriği belirtilmemişse, başlığı aynı olan ve görünüşte o belgenin gereklerini yerine getirdiği gözükten bir belge kabul edilir. 4.20a

Standby altında ibraz edilen bir belge UCP.500 'de kuralları olan bir belge (Ticari Fatura, Yükleme, Sigorta vs.) olsa bile o kurallara bakılmaksızın sadece ISP 98 kuralları çerçevesinde standby'ın gereklerine göre incelenir. 4.20b

Lehtar'dan başka bir kişiye münferit bir taahütname vermesi istenebilir, fakat bu durum lehtara standby altında ayrı bir hak vermez. Standby'da taahütname'nin şekli verilmiş olsa veya bu hizmeti için kendisine bir bedel standby'i açan tarafından ödenmiş olsa bile durum değişmez. Lehtar standby altında sadece kendi hakkını talep edebilir.

Lehtarın verdiği münferit taahütname veya onun altındaki herhangi bir belgenin standby açana ibraz edilmesine gerek yoktur. İbrahim edilirse; incelenmez, iade edilebilir veya sorumluluk almaksızın ibraz la birlikte amire gönderilebilir.

Standby altında ödeme talebinin bir şartı olarak münferit taahütname ve altındaki belgeler istenmişse o zaman incelenir.

İhbar, Red ve Belgelerin durumu

Ödemeyi reddetme bildiriminin ibrazı takip eden makul bir süre içerisinde yapılması gerekir.

Makul süre ; üç iş günü içerisindeki süre

Makul olmayan süre ; yedi iş gününden sonraki süredir.

Makul süre ; ibrazın ertesi iş günü başlar

Makul süre ; ibraz için yaklaşmış bir zaman sınırına bağlı değildir.

Makul süre ; standby' da kısaltılabilir, yoksa incelemeyi hızlandırmak yükümlülüğü yoktur.

Ödemeyi reddetme bildiriminin en hızlı haberleşme aracıyla yapılması gerekir.

1.öncelikle tel haberleşmesi ile yapılması gerekir, yoksa

2.öncelikle hızlı bildiriye imkan veren diğer bir araç ile yapılması gerekir.

Ödemeyi reddetme bildirisi tanınan süre içerisinde alınırsa hızlı araç ile yapılmış sayılır.

Ör. Kurye ile gönderilirse, kuryenin makul süre içerisinde teslim etmesi gerekir.

Ödemeyi reddetme bildirimini; ibraz edenin aksine bir talebi yoksa belgelerin alındığı kişiye yapılır. Belgelerin alındığı kişi; lehtar, görevli kişi veya teslimi yapan dışında bir kişidir.

Ödemeyi reddetme bildirisinin tüm rezervleri göstermesi gerekir.

Rezervlerin detaylı olması gerekmez. Kısa ifadeler olabilir.

Ör.Talep imzasız, LC'de aşım var

Vadeden sonra ibraz yapılması rezerv değildir.,

Standby'dan fazla talepte bulunmak rezervdir.

Rezervler bir defada bildirilir, sonradan rezerv ilave edilemez.

Tamamı ya kabul edilir veya red edilir. Kısmi kabul olmaz.

Zamanında ve uygun şekilde red edilmeyen belge kabul edilmiş sayılır.

Bir başka ibraz bundan etkilenmez, her ibraz ayrı ayrıdır.

Ödemeyi reddetme bildirimini yapılmaması veya kabul veya vadeli ödeme taahhüdüne girildiğine ilişkin bildirim yapılması standby'I açanı ödeme vadesinde ödeme yapmakla yükümlü kılar.

İbrazın vade tarihinden sonra yapıldığının belirtilmemesi reddetmeyi geçersiz kılmaz.5.04

Ödemeyi reddetme bildirimini geçerliliğini korur.

Standby'I açan ibrazın uygun olmadığına karar verdiğinde;

İbrazda amire müracaat'la ilgili bir kısıtlama yoksa, standby'I açan kendi yetkisinde rezervin kaldırılması için amire müracaat edebilir, fakat bu olay hiç bir şekilde standby açanın yükümlülüğünü etkilemez, süreleri uzatmaz. Ayrıca;

Amir rezervi kabul etse bile standby'I açan rezervi kabul etmek zorunda değildir.

İbrazda amire müracaat ile ilgili kısıtlama varsa, standby'I açan amire müracaat edemez. Rezervli belgeleri iade eder.

İbraz eden, ödemenin reddedildiğine ilişkin bildiri aldıktan sonra rezervli belgelerin amire sunulması için standby açana gönderilmesini isteyebilir. Fakat, hiç kimse rezervli belgeleri göndermek ve amirin onayını almaya çalışmak zorunda değildir.

İbraz eden açık bir şekilde ISP 98 kurallarının uygulanmayacağını belirtmediği sürece amire sunulmak üzere standby açana gönderilen belgeler ISP 98 kurallarına tabi olarak işleme alınır, "for approval" veya "for collection" gibi ifadeler ISP 98 kurallarının uygulanmasını engellemez.

Rezervli belgeler ibraz edenin talimatı üzerine gönderildiğinde ve amire sunulduğunda şu durumlar oluşur;

İbraz eden, standby'I açan tarafından kendisine bildirilen rezervlere itiraz edemez.

Standby'I açan aldığı belgeleri ISP 98'e göre incelemekten kurtulamaz.

Amir rezervi kaldırsa bile, standby açan rezervden vazgeçmek zorunda değildir.

Standby açan, amirden cevap alınca kadar veya ibraz eden belgelerin iadesini isteyinceye kadar belgeleri elinde tutmak zorundadır. Ödeme reddetme bildirisini izleyen on iş günü içerisinde bir yanıt gelmezse belgeler ibraz edene iade edilebilir.

Karşılığında ödeme yapılması reddedilen belgeler iade edilmeli, elde tutulmalı veya ibraz edenin talimatına göre elden çıkartılmalıdır. Ödemeyi reddetme bildiriminde belgelerin durumunu hakkında bilgi vermemek red bildirimini sakatlamaz. UCP' de bunun tersi sözkonusu idi.

5.06 md.'deki "ibraz edenin isteği üzerine standby açanın amirden rezerv kaldırma talimatı istemesi" nin söz konusu olduğu durumlarda bu kural uygulanmaz.

Bir ibraz ile birlikte verilen talimatlar aykırılık yaratmıyorsa işleme alınabilir.

Görevli bir kimsenin ibraza eşlik eden ifadeleri aykırılık yaratmıyorsa işleme alınabilir.

Standby'da aksine bir taahhüdü yoksa standby' açan veya görevli kimse ibraz eden ile doğrudan iş görebilir.

Römiz mektubunda rezervlerin belirtilmiş olması standby açanı inceleme yapmaktan kurtarmaz. Her halükarda standby açanın belgeleri incelemesi gerekir.

Amir hızlı bir şekilde zamanında bildirimde bulunarak standby açanın uygun olmayan ibraz altında yaptığı ödemeye itiraz edebilir. (*) UCP'de yok.

Makul süre içerisinde itiraz konusu rezervlerin standby açana iletilmesi gerekir.

Amir makul sürede uygun itirazını yapamazsa hakkını kaybeder.

Makul süre; belgelerin alındığı iş gününü izleyen iş gününden başlayan ve 7 iş gününü aşmayan süredir.

Devir ve Temlik

Bir standby'ın devredilebilir (transferable) olduğu açık bir şekilde belirtilmişse, o standby lehtarın talimatı üzerine görevli kişi (-veya standby açan, -veya teyit eden) tarafından kabul edilmek suretiyle tamamı bir defada devredilebilir.

Standby' metninde devredilebilir (transferable) ibaresinin olması gerekir.

Devri yapacak tarafın devir yapmayı kabul etmesi gerekir.

Devir birden fazla yapılabilir.

Devir kısmi yapılamaz.

Devirin yapılabilmesi için ;

Devri yapacak kişinin standby'ın gerçekliğini doğrulaması gerekir.

Lehtarın şunları sağlaması gerekir;

Devir talebi (fiili devir tarihi, devir lehtarı adı ve adresi'ni içermeli)

Standby aslı,

İmza sirküleri

Yetki belgesi (vekalet vs.)

Komisyona ödeme

Diğer gerekli formaliteler

Poliçe veya talep üzerinde lehtarın isim veya imzasının bulunması gereken yerlerde devirden sonra yeni lehtarın isim ve imzası olmalıdır. Standby'da açıkca poliçe veya talep dışında herhangi bir belgede ilk lehtarın isminin yer alması şartı olsa bile devirden sonra yeni lehtarın ismi kullanılabilir. standby'da değişiklik yapılmasına gerek yoktur. Bu durumda poliçe ve talep dışındaki belgeler ilk lehtarın veya yeni lehtarın ismini taşıyabilir.(ikisinden biri) Bu şartın getirdiği esneklikten amir, standby'I açan veya devreden hoşnut değilse değişikliğe gitmeleri veya bu şart uygulama dışında tutuklarına dair standby'a şart koymaları gerekir. 6.04 Sonuç ta;

Devirden sonra;

Bir poliçe veya talep, devir lehtarı tarafından imzalanmalıdır, ve

Gerekli diğer belgeler de devir lehtarının ismi devreden lehtarın isminin yerine kullanılabilir.

Devir altında ödeme yapan görevli kişi veya standby açan lehtara ödeme yapmış gibi rambursmana hak kazanır.6.05

Lehtar, paraların bir kısmının veya tamamının başka bir kişiye ödenmesi için talimat verebilir, yani temlik edebilir.

Standby açan veya görevli kişi temliğin alındığı konusunda bildirim yapabilir.

Standby açan veya görevli kişi temliğin alındı bildirisini yapmak zorunda değildir.

Standby açan veya görevli kişi alındı bildirisini yapmadığı bir işlemi sonuçlandırmak zorunda değildir.

Kendisine temlik bildirisi yapılan kişi standby üzerinde hak kazanmaz. Kazandığı hak sadece temlik konusu para ile sınırlıdır. Yani, temlik konusu para oluşursa alındı bildirisi önem kazanır ve oluşan paralar alındı bildirisi yapılan tarafa ödenir. Aksi taktirde, paralar oluşmadan standby'da değişiklik olursa veya iptal edilirse ve bu yüzden de para oluşmazsa yapılan temlik bildirisi geçersiz olur, kendisine bildirim yapılan şahıs elindeki bildirimden istinaden bir hak iddia edemez.

Kendisine temlik yapılan kişinin hakları aşağıdakilere tabidir;

Lehtara ödenebilecek durumdaki net para tutarının varlığına,

Görevli kişilerin ve devir lehtarlarının haklarına,

Kendilerine temlik alındı bildirisi yapılmış diğer temlik lehtarlarının haklarına,

Amir yasa aılında öncelik sahibi olabilen diğer hak ve çıkarlara.

Standby açan veya görevli kişi temliğin alındı bildirisini yapmak zorunda değildir, fakat yapmaya karar verirse aşağıdakilerin kendisine sağlanması şartına bağlayabilir. Yani, aşağıdakileri sağlarsanız temlik aldığımı bildirebilirim diyebilir. Bunlar;

İncelemek veya üzerine kayıt koymak için Standby'ın aslı

İmza kontrolü için imza sirküleri

Yetki kontrolü için yetki belgesi

Alındı bildirisi için hizmet bedelinin ödenmesi

Detayları veren lehtarın istek yazısı,

Temlik alındı bildirisini yapacak olan standby'ı açan veya görevli kişi lehtarın vereceği istek yazısının kendisinin daha önce bu amaç için hazırladığı form'da olmasını isteyebilir. Bunun için formun yapısını vermesi gerekir. Bu form da daha çok riski azaltan, bildiriye yapacak olan tarafı koruyan bilgilerin olacağı muhtemeldir.

Temlik konusu para üzerinde çatışma olursa kendisine alındı bildirisi yapılan bir temlik sahibine yapılacak ödeme anlaşmazlığın özümlemesine kadar askıya alınabilir. 6.09

Alındı bildirisi yapılmış temlik altında ödeme yapan bir görevli kişi veya standby açan lehtara ödeme yapmış gibi rambursmana hak kazanır. Temlik lehtarı banka ise alındı bildirisi sadece şifreli bir mesaj ile yapılabilir. 6.10

Bir kişi yasa tarafından lehtarın standby'dan doğan haklarını devralma konusunda yetkili kılınabilir. Bu kişi;

Mirasçı,

Temsilci,

Tasfiye memuru,

Mutemet,

Tahsil memuru

Halef şirket veya benzer kişi

Bunlar, lehtarın yetkili kılınmış devralanı gibi belgeleri kendi adlarına ibraz edebilirler.

Bu durumda ISP 98'in devire ilişkin maddeleri aynen uygulanır.

Halefin, standby'ın yasal devralanı gibi kendi adına ödemede bulunulmasını istemesi halinde bir devlet memuru veya temsilcisi(bir yargı mercii memuru dahil) tarafından düzenlenmiş olduğu gözükken ve aşağıdakileri ihtiva eden bir ek belge veya belgeler ibraz etmesi gerekir. 6.12

Ek belge veya belgelerde belirtilmesi gereken hususlar;

İddia sahibinin;

- 1-Birleşme, konsolidasyon vb. Eylem sonucu ortaya çıkan bir kişi olduğu,
- 2-Tasfiye nedeniyle lehtar veya terekesi namına hareket etmeye yetkili kılınmış olduğu,
- 3-Vefat veya ehliyetsizlik nedeniyle lehtar adına hareket etmeye yetkili kılınmış olduğu,
- 4-lehtarın ismini almış olduğu

Halef olduğunu idda eden bir kişiden lehtarın ismi dışında her bakımdan uygun bir ibraz alan görevli kişi veya standby'I açan halef ve ibraz'dan emin olabilmek için aşağıdakileri isteyebilir.

Bir hukuki mütalaa

Bir devlet memurundan alınmış ek belge

Halef/varis olma durumuna ilişkin beyannameler, sözleşmeler ve güvenceler.

Bu belirleme işlemleri için makul ücretlerin ödenmesi (operasyon, araştırma vs.için)

Devir veya temlik alındı bildirisi için gerekli herhangi bir şey.

Bu emin olabilmek için istenen belgelerin standby'ın geçerlilik süresi ile ilgileri yoktur, bunlar süreden sonrada ibraz edilebilirler.

Standby açan veya görevli kişi, emin olmak için istediği belgeleri alıncaya kadar ödemeyi veya red etmeyi askıya alabilir. Bu askıya alma işi standby'da ibrazı gerekli asıl belgeler için son ibraz tarihini uzatmaz. Belgelerin yine ibraz süreleri içerisinde ibraz edilmeleri gerekir.

Yasal halefe ödeme yapan görevli kişi veya standby açan lehtara ödeme yapmış gibi rambursmana hak kazanır. 6.14

İptal

Bir standby lehtarın onayı olmadan iptal edilemez. 7.01

Lehtarın onayı yazılı olarak veya standby aslının iadesi ile olabilir.

Lehtarın onayı bir kez standby açana ulaştıktan sonra dönülemez olur. Yani lehtar artık cayamaz.

Standby açan lehtarın iptale ilişkin onayını aldıktan sonra iptal işlemini gerçekleştirme için aşağıdakileri isteyebilir.

Bunları biçimde ve özde emin olmak için ister, yoksa bunları istemedende iptal işlemini yapabilir. 7.02

Standby'ın aslı

İmza sirküleri

Yetki belgesi

Bir hukuki mütalaa

İstenen formda lehtarın imzalı iptal yetkisi

Teyidin iptal edildiğinin kanıtlanması

Devir veya ödeme yapılmadığının kanıtlanması

Diğer herhangi makul bir önlem

Ödeme (rambursman) yükümlülükleri, URR725

Uygun bir ibraz altında ödeme yapıldığı takdirde

Amir, standby açanı

Standby açan, görevlendirdiği kişiyi ramburse etmek zorundadır.

Amir, standby açanı maruz kaldığı bütün talepler, yükümlülükler ve sorumluluklar (avukat ücreti dahil) karşısında tazmin etmek zorundadır.

Standby açanın maruz kaldığı olaylar şunlar olabilir;

Yabancı hukuk

Normal olarak standby da aksi açık bir şekilde belirtilmemişse bir standby açılış yerindeki yasaya tabi olur. Standby' da başka bir yasaya tabi olacağı belirtilmişse standby o yasaya tabi olur. İşte bunların dışında bir yasa veya uygulama'dan dolayı standby açan herhangi bir talep ile karşılaşır veya bir yükümlülük veya bir sorumluluk altına girmek zorunda kalırsa amirin bunu karşılaması gerekir. Standby açanın sorumluluğu standby ile sınırlıdır.

Yasadışı olaylar

Diğer kişilerin sahtecilik, dolandırıcılık ve yasa dışı eylemleri nedeniyle standby açan zarar görürse amir karşılamak zorundadır.

Teyit verenin eylemleri

Teyit eden tarafın haksız olarak yerine getirmediği yükümlülükleri standby açan yerine getirirse ve bundan zarar görmüşse amir karşılamak zorundadır.

Amir,

Standby açanın, ihbar, teyit, ödeme, iştirah, devir, taahhüd girme işleri için görevlendirdiği kişiye ödemek zorunda olduğu masraf ve komisyonlar için rambursman sağlamak zorundadır. Amir, standby açanın standby ile ilgili yaptığı harcamaları öder.

Standby açan,

Standby şartlarına göre ödenmesi gereken masraf ve komisyonlar varsa bunları ilgili kişilere ödemek zorundadır.

Görevlendirdiği kişilerin görevlendirme çerçevesinde yaptıkları harcamaları ödemek zorundadır. Bazı masraf ve komisyonların lehtardan veya ibraz sahibinden alınması gerekiyorsa bile standby altında ödeme yapılmadığından tahsil edilememiş veya edilemeyecek durumda iseler yine de standby açan tarafından ödenmeleri gerekir.

Standby açan ödeme talebini redderse, daha önce rambursman elde eden görevli kişinin faiziyle birlikte iade etmesi gerekir. Görevli kişi, iade ettikten sonra itirazı varsa yapabilir. İade etmiş olması itiraz hakkını engellemez. 8.03

ISP 98' e tabi olan bir standby otomatik olarak URR.525'e de tabi olur. 8.04

Bankalararası rambursmanlar konusunda ICC'nin rambursmanlar hakkındaki standart kuralları geçerlidir, işlemler buna göre yürütülmelidir.

Süre

Standby'ın belli bir tarihte (vade) veya standby açanın makul bir ön ihbarı veya ödeme üzerine sona erebilir olması gerekir.

Görevli kişinin hakları standby'ın sona ermesinden etkilenmez.

Sürenin hesaplanması

Süre başlangıcı, işlemin yapılabildiği iş gününü takip eden ilk iş günüdür.

Örneğin Cuma günü çalışma saatleri dışında ibraz edilen belgelerle ilgili red bildirimini için sürenin başlangıcı salı günüdür.

Uzatma süresi, vade tarihini izleyen ilk takvim günü başlar. (tatil gününe rastlarsa bile) Örneğin Cumartesi günü vadenin son günü ise uzatım pazar gününden itibaren başlar.

Bitiş zamanı, vade son günündeki bitim zamanı (saat vs.) belirtilmezse, ibraz yerindeki mesai bitimi esastır.

Ödemeyi talep etme hakkı sona eren bir standby'ı geçerliliği yoktur, alıkonması her hangi bir hakkı saklı tutmaz. 9.05

Sendikasyon,

Bir standby birden fazla açanın imzasını taşırsa ve ibrazın hangi tarafa yapılacağı belirtilmezse, ibraz herhangi bir açana yapılabilir, tüm açanları bağlar.

Tüm açanlar standbyda yer alır, hepsi lehtara karşı yükümlülük altındadırlar.

Katılım,

Amir ve standby açan arasında aksine bir anlaşma yoksa, standby açan katılım satışı yapabilir, amire ait bilgilerin gizli tutulması kaydıyla katılımcılara verebilir. Katılımını amacı; amir tarafından ramburse edilmeme riskini dağıtmaktır. Standby açan bu amaçla katılım satışı yapabilir.

Standby açanın katılım satışı yapması standby açanın standby altındaki yükümlülüklerini etkilemez. Lehtar ile katılımcılar arasında herhangi bir ilişki yaratmaz.

Katılımcılar standbyda yer almaz, lehtara karşı yükümlülükleri yoktur.

Abdurrahman Özalp

Kaynak:

AKREDİTİF VE UYGULAMA, 2015, Türkmen Kitabevi, Abdurrahman Özalp

UCP 600'İN KULLANILMASI VE AKREDİTİF, 2007, Türkmen Kitabevi, A.Özalp

A. ÖZALP